

ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Tên luận án: Nghiên cứu về thực vật, thành phần hóa học và một số tác dụng sinh học của cây Hề mọ (*Psychotria prainii* H. Lév.).

Chuyên ngành: Dược liệu - Dược học cổ truyền

Mã số: 9720206

Tên tác giả: Trần Phi Hùng

Họ và tên cán bộ hướng dẫn khoa học:

1. PGS.TS. Nguyễn Trọng Thông
2. PGS.TS. Lê Việt Dũng

Cơ sở đào tạo: Viện Dược liệu

Tóm tắt những đóng góp mới của Luận án

1. Về thực vật học

- Lần đầu tiên mô tả, phân tích đặc điểm hình thái thực vật, đặc điểm giải phẫu thân, lá, rễ và xác định được đặc điểm bột dược liệu lá, thân, rễ Hề mọ.

2. Về hóa học

- Đã xác định phân trên mặt đất Hề mọ có chứa các nhóm chất chính là flavonoid, alkaloid và tanin. Ngoài ra còn có mặt các nhóm chất như acid hữu cơ, acid amin, đường khử, polysaccharid, chất béo, sterol và caroten.
- Đã phân lập và xác định được cấu trúc của 3 flavonoid, 3 monoterpen glucosid, 3 megastigman và 1 alkaloid từ cây Hề mọ trong đó có:
 - + 1 hợp chất lần đầu tiên biết đến trong tự nhiên (acid 6-ethyl ether deacetylasperulosidic).
 - + 7 hợp chất lần đầu tiên được phân lập từ chi *Psychotria*: Sulfuretin (3',4',6-trihydroxyauron), butein (2',3,4,4'-tetrahydroxychalcon), carbonylbis[imino(6-methyl-3,1-phenylen)]bis[carbamic acid] dimethyl ester, acid asperulosidic, degalloylmacarangiosid B, 6-hydroxyjunipeionolosid và roseosid II.
 - + 2 chất lần đầu tiên được phân lập từ loài *Psychotria prainii* H. Lév: (±)-Butin và asperulosid.

3. Về tác dụng sinh học

- Đây là công trình đầu tiên chứng minh tác dụng chống viêm của các chất tinh khiết acid asperulosidic và carbonylbis[imino(6-methyl-3,1-phenylen)]bis[carbamic acid] dimethyl ester phân lập từ phần trên mặt đất cây Hề mọ trên mô hình ức chế tạo thành NO trên tế bào RAW264.7.
- Đây cũng là công trình đầu tiên nghiên cứu tác dụng của cao nước Hề mọ trên mô hình chuột bị gây hội chứng ruột kích thích. Kết quả nghiên cứu này đã góp phần chứng minh tác dụng điều trị các bệnh đường tiêu hóa, viêm đại tràng mạn tính của Hề mọ theo kinh nghiệm dân gian.

Hà Nội, ngày 29 tháng 10 năm 2018

TẬP THỂ CÁN BỘ HƯỚNG DẪN

NGHIÊN CỨU SINH

PGS.TS. Nguyễn Trọng Thông

ThS. Trần Phi Hùng

PGS.TS. Lê Việt Dũng